

Kowalczyk, Agnieszka

Biblioteki studenckie w Płocku

Notatki Płockie 52/1-210, 43-48

2007

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych oraz w kolekcji mazowieckich czasopism regionalnych mazowsze.hist.pl.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

BIBLIOTEKI STUDENCKIE W PŁOCKU

13 października. 2006 roku Minister Edukacji i Nauki prof. Michał Seweryński powiedział w I programie Polskiego Radia, że w Polsce działa 426 państwowych i prywatnych szkół wyższych, kształcących na poziomie licencjackim i magisterskim, niespełna 2 miliony studentów, na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych. Dokładne informacje GUS, za rok 2005/2006, podają odpowiednio 445 szkół w tym 1953.8 studentów¹.

W drugiej połowie XX wieku rozpoczął się niezwykle dynamiczny rozwój szkolnictwa wyższego. Trend ten utrzymuje się do dziś. Polska znajduje się w czołówce, najwyższych w Europie wskaźników, skolaryzacji akademickiej, co znacznie ułatwiło nam wejście i działanie w strukturach Unii Europejskiej.

Szkolnictwo wyższe w Płocku ma też długą i piękną tradycję. To właśnie tu działa jedna z najstarszych szkół w Europie, której powołanie datuje się na rok 1180². To słynna Małachowianka.

Najstarszą uczelnią wyższą w Płocku jest Wyższe Seminarium Duchowne – erygowane przez biskupa Ludwika Załuskiego w 1710 roku. W Uczelni studiuje 91 studentów³.

W roku 1967 r. Minister Oświaty i Szkolnictwa Wyższego powołał Filię Politechniki Warszawskiej w Płocku (obecnie Szkoła Nauk Technicznych i Społecznych PW w Płocku). Filia miała dostarczać kadre inżynierską dla pracującego już kombinatu rafinerijno-petrochemicznego (dzisiejszego PKN Orlen) i innych zakładów przemysłowych Płocka i regionu.

Stała się nie tylko instytucją edukacyjną. Spełniała także rolę instytucji naukowej, kulturotwórczej i – miastotwórczej.

Początkowo Uczelnia kształciła na kierunku Budownictwo, następnie kolejno: Mechaniki, Chemii, Inżynierii Środowiska a 1995 roku utworzono Kolegium Nauk Ekonomiczno-Społecznych z kierunkiem studiów Ekonomia.

W roku akademickim. 2006/2007 zarejestrowano w Uczelni 2.507 studentów⁴.

Przemiany ustrojowe z lat 1989-1990, w tym rozwój gospodarki rynkowej, wpłynęły pozytywnie na zmiany w płockim szkolnictwie, w tym również w płockim szkolnictwie wyższym. Powstały nowe szkoły wyższe i tym samym znacznie rozszerzyła się oferta kształcenia na poziomie wyższym.

W 1992 roku powołano do życia pierwszą w regionie płockim, prywatną Wyższą Szkołę Zarządzania i Bankowości, od roku 1995 roku zmieniła nazwę na Szkołę Wyższą im. Pawła Włodkowica⁵. Jako pierwsi rozpoczęli naukę studenci kierunku Zarządzania i Marketing.

W roku akademickim 2006/2007 na kierunkach: Zarządzania, Pedagogiki, Administracji, Politologii i Stosunków Międzynarodowych, Historii Sztuki, Informatyki, Wychowania Fizycznego, Matematyki i Pięknosci Studiuje 6.630 studentów (dane z końca listopada 2006 r)⁶.

W 1999 powstała Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa, która w roku akademickim 2006/2007 na kierunkach: Pedagogiki, Neofilologii, Matematyki i Informatyki oraz Nauk Ekonomicznych, kształci 3.150 studentów⁷.

W Płocku działają także dwa Punkty Konsultacyjne: Uniwersytetu Warszawskiego (720)⁸ studentów i Uniwersytetu Kardynała Wyszyńskiego (96)⁹ studentów.

Liczna rzesza studentów – mieszkańców Płocka i z okolic zdobywa wiedzę w systemie studiów niestacjonarnych (studiując poza Płockiem).

Ta ogromna liczba studentów musi mieć zapewnioną możliwość i sprawnego korzystania z zasobów bibliotecznych, znajdujących się w płockich bibliotekach.

Najstarszą uczelnianą biblioteką, działającą w Płocku jest Biblioteka Wyższego Seminarium Duchownego. Początki Biblioteki Seminaryjnej sięgają 1075 roku. Wówczas to w Płocku utworzono biskupstwo. Najprawdopodobniej pierwsi biskupi dali początek gromadzeniu zbiorów bibliotecznych¹⁰.

W 1925 roku ksiądz biskup Antoni Julian Nowowiejski rozpoczął budowę nowego, dwupiętrowego gmachu Biblioteki i Archiwum Diecezjalnego.

14 sierpnia 1926 roku księgozbiór katedralny przywieziono do nowego gmachu Biblioteki Seminarium Diecezjalnego. Przed wojną biblioteka liczyła około 40 tys. tomów, w tym 448 inkunabułów (najstarszy inkunabuł pochodził z 1465 roku)¹¹.

W czasie II wojny światowej zbiory Biblioteki wywieziono do Królewca. Po zakończeniu wojny Biblioteka powoli zaczęła odbudowywać swoje zbiory.

W latach pięćdziesiątych do Biblioteki trafiła część księgozbioru ks. prof. Józefa Umińskiego, a także zbiór bp. Tadeusza Zakrzewskiego, a wśród nich starodruk bp. ks. Stanisława Łubieńskiego „Opera posthuma”.

W następnych latach do zbiorów Biblioteki trafiły księgozbiory: bpa Piotra Dudźa, bpa Bogdana Sikorskiego i bpa Jana Wosińskiego, z których każdy liczył 1000 tomów.

Dzięki troskliwej opiece ks. T. Żebrowskiego zasób Biblioteki systematycznie wzrastał.

Odzyskano także słynny *Pontyfikat Płocki*, ofiarowany prawdopodobnie przez biskupa Aleksandra z Mallone¹².

W grudniu 2006 roku księgozbiór Biblioteki Se-

minaryjnej liczył 138.000. woluminów książek. Wśród cennych pozycji Biblioteki można wymienić wiele słowników i encyklopedii m.in. *Encyklopedia Bytanicca*, *Encyklopedia Giuridica*, *Encyklopedia Kościelna*, a także P. LAROUSSE *Grand Dictionnaire Iniwersel*, oraz *Squrcec Chretiennes*. Biblioteka posiada także Polskie Archiwum Biograficzne na mikrofilmach¹³.

W ostatnich latach przeprowadzono modernizację Biblioteki. Biblioteka posiada pracownię komputerową, w której sporządzany jest komputerowy katalog zbiorów bibliotecznych.

Biblioteka oprócz czytelni ogólnej i czasopism, posiada także czytelnię filozoficzną i teologiczną. Z księgozbioru mogą korzystać księża profesorowie, klerycy, katecheci a także pracownicy i studenci uczelni świeckich.

W 2006 z biblioteki skorzystało 1868 osób, w tym znakomita większość to mieszkańcy Płocka. W 2006 roku wypożyczono około 2.724 pozycji książkowych i czasopism¹⁴.

Od 1997 roku Biblioteka współorganizuje spotkania w ramach cyklu „Ludzie kultury w posłudze myślenia odpowiedzialności”. W sumie zorganizowano już 21 tego typu spotkań. W tym czasie Biblioteka zorganizowała 17 wystaw w Płocku i poza Płockiem, m.in. w Collegium Maius w Krakowie.

Biblioteka czynna jest od poniedziałku do piątku w godz. 14⁰⁰-18⁰⁰¹⁵.

Drugą, powstałą w kolejności chronologicznej biblioteką naukową w Płocku jest Biblioteka im Zielińskich TNP. W 1820 roku, przy Szkole Wojewódzkiej Płockiej, powstało Towarzystwo Naukowe. Sekretarzem i kierownikiem Towarzystwa został Kajetan Morykoni – rektor Szkoły Wojewódzkiej Płockiej, prezesem zaś został biskup płocki Adam Prażmowski. Głównym celem Towarzystwa było „gromadzenie materiałów do opisów województwa płockiego”¹⁶.

Postanowiono także założyć bibliotekę publiczną, która w 1820 roku została połączona z biblioteką szkolną i otrzymała nazwę „Biblioteki Publicznej i Szkolnej Województwa Płockiego”. W roku 1930 księgozbiór liczył około 1.400 woluminów¹⁷. W roku 1907 Józef Feliks Zieliński ze Skępego przekazał Towarzystwu Naukowemu około 15.000 woluminów, zgromadzonych przez swojego ojca Gustawa Zielińskiego – zesłańca, kolekcjonera, poetę. Wraz z biblioteką rodziny Zielińskich do Towarzystwa trafił m.in. „Statut Łaskiego” z 1506 r. a także dzieło Mikołaja Kopernika „De revolutionibus orbium coelestium” (*O obrotach sfer niebieskich*) z 1543 r.¹⁸

Zgodnie z życzeniem ofiarodawcy przyjęto dla Biblioteki nazwę „Biblioteka im. Zielińskich TNP”.

Biblioteka im. Zielińskich TNP jest 7 z kolei wśród najstarszych ważnych bibliotek polskich. Posiada status biblioteki naukowej na mocy Uchwały Rady Ministrów z dnia 10 lutego 1971 r. Mocą Ustawy z dnia 27 czerwca 1997 roku Biblioteka została włączona do elitarnego grona 55 bibliotek tworzących Narodowy Zasób Biblioteczny¹⁹.

Księgozbiór liczy ogółem 346.473 woluminy (stan w dniu 31.12.2006 r.)²⁰, w tym: stare druki 13.362 woluminów (93 inkunabuły), około 3.295 tytułów czasopism²¹, zdigitalizowano 5.816 jednostek.

Dział Czasopism posiada „Monitor Polski” od 1918 r., a także kompletny zbiór: „Dzienników Ustaw” od 1918 r. oraz „Bibliografię Zawartości Czasopism” od 1947 r. i Przewodnik Bibliograficzny. Biblioteka dysponuje także kompletem prasy regionalnej (bieżącej).

Biblioteka gromadzi pozycje poszukiwane przez studentów różnych kierunków studiów ze wskazaniem na studia humanistyczne.

Mimo tego, że Biblioteka im. Zielińskich nie jest biblioteką uczelnianą sensu stricto, pełni funkcję międzyuczelnianej biblioteki studenckiej. Korzysta z niej kadra naukowa płockich uczelni, nauczyciele, studenci a także uczniowie starszych klas szkół średnich. Przeprowadzono dla nich 53 lekcje biblioteczne, 10 pokazów, 1 wystawę (630 pozycji).

Biblioteka posiada cztery czytelnie o łącznej liczbie 100 miejsc.

Zgodnie z Regulaminem, Biblioteka ma charakter prezencyjny, tzn. ze zbiorów można korzystać wyłącznie na miejscu po okazaniu dokumentu tożsamości).

Wypożyczać książki mogą członkowie TNP i to tylko te wydane po 1945 roku

W 2006 roku Bibliotekę odwiedziło 27.585 osób w tym Czytelnię Główną 22.532 czytelników, natomiast Czytelnię Czasopism 5.055 użytkowników²².

Biblioteka oprócz katalogów kartkowych, posiada autorski katalog elektroniczny, tworzony od 1995 r. i udostępniany w Internecie na stronie Towarzystwa Naukowego Płockiego²³. Do 31 grudnia 2006 r. utworzono około 68.323 rekordów²⁴ druków zwartych²⁵.

Biblioteka otwarta jest codziennie, oprócz niedziel i poniedziałków w godz. 9⁰⁰-18⁰⁰, w soboty 10⁰⁰-14⁰⁰²⁶.

Największą biblioteką techniczną w Płocku i na północno-zachodnim Mazowszu jest Biblioteka Filii Biblioteki Głównej Politechniki Warszawskiej. Bibliotekę założono w 1967 roku (powstała razem z Uczelnią).

W Szkole Nauk Technicznych i Społecznych Politechniki Warszawskiej Biblioteka gromadzi zbiory w oparciu o ofertę edukacyjną Uczelni.

Głównym zadaniem Biblioteki jest obsługa środowisk technicznych i ekonomistów (zbiory związane techniką, głównie chemią, gromadzi również Biblioteka Ośrodka Badawczo Rozwojowego znajdująca się na terenie Orłenu).

Filia Biblioteki Głównej PW mieści się w gmachu Szkoły Nauk Technicznych i Społecznych PW przy ulicy Łukasiewicza 17.

Wg danych z 31.12.2007 roku Biblioteka posiada: 62.185 druków zwartych polskich i obcojęzycznych, 8.687 wol. czasopism (84 tytułów w bieżącej prenumeracie) oraz 47.893 jednostek zbiorów specjalnych (normy polskie, europejskie i branżowe, katalogi, CD-Romy, materiały audiowizualne i prace doktorskie).

Znaczącym nabytkiem bibliotecznym jest 12 to-
mowa *Encyklopedie of Polimer of Science* zakupio-
na w 2006 roku.

Użytkownicy mają do dyspozycji Czytelnię z 60 miej-
scami, 2 terminalami do przeszukiwania baz danych
Biblioteki Głównej PW oraz 4 komputery z pełnym opro-
gramowaniem i dostępem do internetu. Czytelnia jest
ogólnodostępna.

Aparat informacyjny Biblioteki to katalogi kartko-
we: alfabetyczny i rzeczowy (wg UKD) druków zwar-
tych nowych, doprowadzony do 31 grudnia 2005 r.
Od 01 stycznia 2006 rejestracja książek prowadzona
jest w katalogu komputerowym. Wprowadzono do ka-
talogu komputerowego ponad około 40% zbiorów.
Można je znaleźć przy pomocy wyszukiwarki w Kata-
logu Głównym PW²⁷.

Zaczęto także prace nad komputerowym katalogiem
czasopism. Wprowadzono około 50% danych. Z
Wypożyczalni mogą korzystać tylko studenci i pra-
cownicy Politechniki Warszawskiej.

W 2006 roku Wypożyczalnię odwiedziło 3.752
czytelników, Czytelnię 9.598 użytkowników. Wypoży-
czono 28.605 książek i zbiorów specjalnych oraz
5.458 czasopism²⁸.

Biblioteka otwarta jest codziennie oprócz niedziel
w godz.:

Wypożyczalnia od poniedziałku do czwartku 9⁰⁰-15³⁰,
piątki 9⁰⁰-17⁰⁰, soboty zjazdowe 9⁰⁰-13⁰⁰, natomiast
Czytelnia od poniedziałku do piątku od 9⁰⁰-17⁰⁰,
w soboty zjazdowe od 9⁰⁰-13⁰⁰.

Wraz z powstaniem Szkoły Wyższej im. Pawła
Włodkowica (1993 r.) zaczęto tworzyć bibliotekę uczel-
nianą. Początkowo Biblioteka mieściła się w Gmachu
Mechaniki Filii Politechniki Warszawskiej. W paź-
dzierniku 1996 roku biblioteka została przeniesiona
do budynku D znajdującego się na terenie kampusu
Szkoły.

Po gruntownym remoncie budynku w 2001 roku
biblioteka posiada Czytelnię Główną z 60 miejscami
i Czytelnię Internetową z 50 komputerami, mającymi
dostęp do Internetu. Z Wypożyczalni i Czytelni Inter-
netowej mogą korzystać studenci i pracownicy Ze-
społu Oświatowo-Konsultacyjnego „Profesor”, z Czy-
telni Głównej wszyscy zainteresowani.

Biblioteka gromadzi księgozbiór zgodny z kierun-
kami studiów prowadzonymi w Uczelni.

Biblioteka jest w pełni skomputeryzowana. Od 2001
roku tworzony jest autorski katalog komputerowy²⁹, nie
zaniechano jednak tworzenia kartkowego katalogu
alfabetycznego.

W Wypożyczalni znajdują się także katalogi: Ka-
talog Czasopism, Katalog Wydawnictw Centrum Opini-
nii Publicznej, Katalog CD-Romów oraz Katalog Daru
prof. Stefana Rozmaryna.

Biblioteka dysponuje 35.209 wol. książek i 318
tytułami czasopism polskich i obcojęzycznych³⁰.

Biblioteka nie prowadzi statystyki wypożyczeń ani
ilości odwiedzin w Czytelni i Wypożyczalni³¹.

Biblioteka czynna jest od środy do niedzieli
w godz. 9⁰⁰-17⁰⁰.

Najmłodszą biblioteką akademicką w Płocku jest
Biblioteka Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej,
która rozpoczęła swą działalność wraz z powstaniem
szkoły uruchomionej na podstawie Rozporządzenia
Rady Ministrów z dnia 15 czerwca 1999 roku³². Bi-
blioteka gromadzi zbiory w oparciu o aktualne po-
trzeby dydaktyczne uczelni.

Bazę wyjściową biblioteki stanowił księgozbiór
otrzymany w 2002 roku w darze po zlikwidowanym
Kolegium Nauczycielskim w liczbie 7.769 woluminów.
Pierwszego zakupu książek dokonano 10 stycznia
2000 roku. Obecnie w bibliotece znajduje się 16.113
książek i broszur (stan na 31. grudnia 2006 r.).

Zbiory specjalne to: 321 (kasety wideo – 15, ka-
sety magnetofonowe – 237, nośniki CD – 69).

Biblioteka prenumeruje 38 tytułów czasopism pol-
skich i 15 obcojęzycznych (w języku angielskim, nie-
mieckim i rosyjskim).

Biblioteka użytkuje także zbiory po zlikwidowa-
nym Nauczycielskim Kolegium Języków Obcych:
13.490 książek, 3.049 broszur, 839 zbiorów specjal-
nych, w tym 197 kaset video i 662 kasety audio. Bi-
blioteka posiada je w użyczeniu³³.

Czytelnia posiada 36 miejsc, w tym 4 miejsca
komputerowe z dostępem do Internetu³⁴.

Biblioteka gromadzi zbiory w oparciu o aktualne
potrzeby dydaktyczne uczelni: piśmiennictwo z za-
kresu pedagogiki, psychologii, nauk społecznych,
programy nauczania. Powiększa się również księgo-
zbiór dotyczący takich dziedzin jak matematyka, in-
formatyka, ekonomia, finanse, zarządzanie, marke-
ting, turystyka, Unii Europejska. Dla studentów neo-
filologii są to pozycje w języku angielskim, niemiec-
kim i rosyjskim z zakresu literatury pięknej, historii,
historii języka, metodyki nauczania, gramatyki.

W Bibliotece gromadzone są prace dyplomowe
studentów wszystkich Instytutów. Wgląd do prac mają
wykładowcy prowadzący seminaria oraz studenci pi-
szący prace i posiadający zgodę promotora. Prze-
glądać prace można jedynie w Czytelni³⁵.

Biblioteka prowadzi tradycyjne katalogi kartkowe,
w których wyodrębniono: Katalog Główny: Alfabetycz-
ny i Rzeczowy, Katalog Czasopism, Katalog Zbiorów
Specjalnych, Katalog Prac Dyplomowych. Zgodnie
z Regulaminem Biblioteki z Wypożyczalni mogą ko-
rzystać jedynie pracownicy i studenci PWSZ. Czytel-
nia zaś jest ogólnodostępna.

W styczniu 2006 Państwowa Wyższa Szkoła Za-
wodowa zakupiła program *Lexsigma*. Z dostępu do bazy
można korzystać w Czytelni po wykonaniu logowania
przez bibliotekarza. W programie tym możemy znaleźć:

– Metryki aktów prawnych opublikowanych w Dz.U.
i M.P., aktów prawa miejscowego opublikowanych
w wojewódzkich dziennikach urzędowych, aktów
opublikowanych w wybranych dziennikach urzęd-
owych oraz projektów ustaw.

- Ujednolicone teksty aktów prawnych z Dz.U. i M.P.:
 - wszystkie akty prawne obowiązujące oraz ocze-
kujące, wszystkie akty prawne opublikowane od
1 stycznia 1990 r., a spośród aktów opubliko-
wanych wcześniej te, które obowiązywały tego
dnia,
 - wszystkie akty prawne opublikowane w Dz.U.
od 1 stycznia 1970 roku,
 - wszystkie akty prawne opublikowane w M.P.
od 1 stycznia 1980 roku,
 - wszystkie nie obowiązujące ustawy i dekryty
opublikowane od 1944 r.,
 - wybór najważniejszych ustaw z okresu między-
wojennego.
- Zeskanowane teksty pierwotne aktów prawnych.
- Ujednolicone teksty aktów prawnych opublikowa-
nych począwszy od 1988 r. w wybranych dzienni-
kach urzędowych.
- Wybór projektów ustaw wraz z uzasadnieniami.
- Orzeczenia:
 - komplet orzeczeń opublikowanych w zbiorach
urzędowych tj. OSNP, OSNC, OSNKW, ONSA,
ONSAiWSA, OTK,
 - orzeczenia opublikowane w pozostałych zbio-
rach z orzecnictwem, np. Biuletyn Skarbowy,
Monitor Podatkowy, Monitor Prawniczy, OSA,
OSP, Przegląd Orzecnictwa Podatkowego, Wo-
kanda i inne,
 - orzeczenia niepublikowane, tj. takie, dla których
System Informacji Prawnej LEX jest pierwszym
miejszem publikacji.
- Pisma urzędowe:
 - ministerstw,
 - centralnych urzędów administracji,
 - innych podmiotów administracji publicznej.
- Tezy z piśmiennictwa – cytaty z publikacji prawni-
czych, odzwierciedlające stanowisko autora pu-
blikacji w danej kwestii.
- Wzory umów i pism procesowych³⁶.

Ogółem w roku akademickim Wypożyczalnię od-
wiedziło 25.259 osób. Łącznie wypożyczono 42.067
książek.

Biblioteka jest czynna także w niektóre soboty
i niedziele. Korzystają z niej wtedy głównie studenci
studiów niestacjonarnych z Instytutu Neofilologii.

Biblioteka Uczelniana PWSZ od października
2003 r. mieści się przy Placu Dąbrowskiego 2.

Czynna jest w godzinach:

Wypożyczalnia:	Poniedziałek - Czwartek	8 ⁰⁰ -18. ⁰⁰
	Piątek	8 ⁰⁰ -17 ⁰⁰
	Sobota	8 ⁰⁰ -14 ⁰⁰
	Niedziela	8 ⁰⁰ -13 ⁰⁰
Czytelnia:	Poniedziałek - Piątek	8 ⁰⁰ -16 ⁰⁰

Wymieniając biblioteki naukowe w Płocku wy-
ższych uczelni nie wolno zapomnieć o dwóch biblio-
tekach wspomagających proces dydaktyczny: o Bi-
bliotece Pedagogicznej i Książnicy im. Władysława
Broniewskiego.

Biblioteka Pedagogiczna w Płocku, powstała
w 1953 r. na polecenie kierownika Wydziału Oświaty
Prezydium Powiatowej Rady Narodowej w Płocku –
Stanisława Bojanowskiego. Wtedy właśnie rozpoczę-
to prace nad uporządkowaniem książek, które wpły-
wały do Wydziału Oświaty z Ministerstwa Oświaty
oraz Pedagogicznej Biblioteki w Warszawie.

Stan księgozbioru na koniec roku wynosił 1285
wol. Pierwszym pracownikiem Biblioteki była Maria
Sołowska.

W 1957 Biblioteka uzyskała status biblioteki po-
wiatowej. W 1976 r. w związku z reformą administra-
cyjną kraju utworzono województwo płockie i biblioteka
została przekształcona w Pedagogiczną Bibliotekę Wo-
jewódzką; pedagogiczne biblioteki w Gostyninie, Kut-
nie, Łęczycy i Sierpcu stały się filiami PBW w Płocku.

Z dniem 1 września 1992 r. włączono Bibliotekę
w strukturę Wojewódzkiego Ośrodka Metodycznego
w Płocku, a 16 listopada utworzony został Zespół
Szkół i Placówek Kształcenia i Doskonalenia Nauczy-
cieli w Płocku z siedzibą przy ul. Łukasiewicza 11.
W 1996 r. Biblioteka zmieniła nazwę na Bibliotekę
Pedagogiczną w Płocku i zakupiła komputerowy pro-
gram biblioteczny *MAK*³⁷.

Od roku 2002 Biblioteka Pedagogiczna wprowa-
dza system komputerowy *PROLIB*. Efektem dotych-
czasowych prac jest katalog komputerowy *OPAC*.
W ramach komputeryzacji bibliotek województwa
mazowieckiego w systemie *PROLIB* powstał *MUL-
TIOPAC* pozwalający na przeszukiwanie katalogów
wszystkich bibliotek pedagogicznych naszego wo-
jewództwa³⁸.

Biblioteka Pedagogiczna od początku należy do
Bibliotek specjalnych i prowadzi działalność służącą
w szczególności potrzebom kształcących się i dosko-
nalących nauczycieli, studentów przygotowujących
się do zawodu nauczyciela oraz słuchaczy zakładów
kształcenia nauczycieli i innych osób zainteresowa-
nych zagadnieniami pedagogicznymi.

Biblioteka gromadzi literaturę z zakresu pedago-
giki, psychologii i nauk pokrewnych, literaturę nauko-
wą i popularnonaukową z różnych dziedzin wiedzy
objętych programami nauczania, podręczniki i pro-
gramy nauczania.

Stan faktyczny zbiorów Biblioteki Pedagogicznej
w Płocku w dniu 31 grudnia 2006 roku wyniósł ogó-
łem 43.582 woluminów książek i 93 tyt. czasopism.

Zbiory specjalne to: 436 jednostek kaset video
wraz z dokumentami towarzyszącymi, 390 jednostek
taśm magnetofonowych, 15 jednostek plansz i map,
102 jednostki płyt CD.

Warsztat informacyjny BP w Płocku stanowią: ka-
talogi tradycyjne, kartoteki, baza danych (w trakcie
tworzenia) oraz Internet (z bezpłatnym dostępem).
Tworzona komputerowa baza danych była dostępna
w *MULTI OPAC WWW*.

W roku 2006 Wypożyczalnię Biblioteki odwiedzi-
ło 14.120 osób.

W Czytelni Biblioteki Pedagogicznej w Płocku zarejestrowano 4.256 osób, którym udostępniono 11.733 woluminów książek i 4.752 czasopism³⁹.

Biblioteka mieści się przy ulicy ul. Łukasiewicza 11 (budynek III Liceum im. Marii Dąbrowskiej).

Czynna jest w godz.:

pn. nieczynna

wt. – pt. 10⁰⁰ - 18⁰⁰

sob. 10⁰⁰ - 15⁰⁰⁴⁰

Książnica im. Władysława Broniewskiego realizuje zadania powiatowej biblioteki publicznej i sprawuje opiekę merytoryczną nad 36 bibliotekami samorządowymi w terenie⁴¹.

Książnica Płocka była pierwszą w mieście Miejską Biblioteką Publiczną. Została otwarta 14 listopada 1937 r. w budynku przy ul. Kościuszki 3.

Inicjatorem jej powołania był Inspektorat Szkolny, a prace przygotowawcze powierzono Sekcji Publicznej Miejskiej Komisji Oświaty Pozaszkolnej pod kierunkiem Marii Wasiakowej.

Księgozbiór biblioteki pochodził ze zbiorów społecznej i ofiar pieniężnych zebranych przez członków sekcji i w dniu otwarcia liczył 1872 tomy, by po dwóch latach osiągnąć 4 tysiące. Twórcy biblioteki, której nadano imię Stefana Dembego mieli nadzieję, że placówka stanie się ośrodkiem kulturalno-oświatowym. Wybuch drugiej wojny światowej prawie całkowicie zniszczył zasoby zarówno tej placówki, jak też pozostałych bibliotek oświatowych mieście.

Wznawianie działalności bibliotek publicznych w Płocku zainicjowano 12 lutego 1946 r. Wówczas to na posiedzeniu Powiatowej Rady Narodowej podjęto decyzję o powołaniu Biblioteki Powiatowej w Płocku.

Do organizacji placówki przystąpiono dopiero we wrześniu tegoż roku.

Głównym zadaniem Biblioteki było zorganizowanie sieci bibliotek w powiecie oraz nadzór merytoryczny nad ich działalnością. Miejską Bibliotekę Publiczną reaktywowano 21 stycznia 1948 r. w odbudowanym po zniszczeniach wojennych budynku przy ulicy Kościuszki 3 i w tym samym lokalu funkcjonowała ona do 1974 r. Upowszechnianie książki wspomagały tworzone w dzielnicach miasta filie biblioteczne – Filia nr 1 w Radziwiu (1951 r.), Filia nr 2 – Rogatki Warszawskie (maj 1965 r.), Filia nr 3 (1968 r.).

Do 1974 r. utworzono ich w sumie cztery⁴².

Książnica Płocka im. Władysława Broniewskiego do 31 grudnia 1998 roku pełniła funkcję Biblioteki Wojewódzkiej. Obecnie jest biblioteką samorządową i organizacyjnie podlega Radzie Miasta Płocka. W skład sieci bibliotecznej wchodzi dział pracy w gmachu głównym, dział zbiorów specjalnych z czytelnią muzyczną, 13 filii bibliotecznych, Biblioteka dla Dzieci im. Wandy Chotomskiej. Od 2000 roku na mocy porozumienia zawartego między Zarządem Miasta Płocka a Zarządem Powiatu Płockiego, Książnica Płocka sprawuje opiekę merytoryczną nad 37 bibliotekami samorządowymi w terenie⁴³.

Książnica Płocka w gmachu głównym i filiach bibliotecznych oferuje czytelnikom zbiory liczące na dzień 31 grudnia 2006 r. – 443.097 książek, 4.849 czasopism oprawnych oraz – 268 tytułów czasopism prenumerowanych. Biblioteka posiada zbiory specjalne, w tym:

– płyty analogowe – 4.794

– płyty CD – 4.504

– kasety audiojęzykowe i muzyczne – 2.153

– książka mówiona – 24.982, tj. 2313 tytułów

– dokumenty elektroniczne – 633 jedn.

– kasety video – 7.661

– Płyty DVD – 1.621

– Dokumenty życia społecznego i ekslibrysy – 11.561⁴⁴

Książnica Płocka ułatwia poszukiwania w oparciu o katalogi kartkowe: alfabetyczny, tytułowy, rzeczowy wg UKD oraz centralny katalog zbiorów filialnych i komputerowe bazy danych dostępne dla czytelników w sali katalogowej przy ul. Kościuszki 6.

Godziny otwarcia Biblioteki:

poniedziałek-piątek 10⁰⁰-18⁰⁰

sobota 10⁰⁰-14⁰⁰

Punkt Konsultacyjny Uniwersytetu Warszawskiego mieszczący się w Centrum przy al. Kobylińskiego nie posiada własnej biblioteki.

Biblioteki płockie poprzez prowadzenie skutecznej polityki nabytków, modernizowanie bazy materialnej i komputeryzowanie zbiorów coraz lepiej radzą sobie z trudnymi zadaniami dostarczania swoim użytkownikom poszukiwanej informacji w sposób pełny, sprawny, szybki, uprzejmy a przede wszystkim kompetentny.

PRZYPISY

¹ http://www.mnisw.gov.pl/_gAllery/18/66/18662/publikacja.pdf

² *Szkolnictwo wyższe w Płocku na tle tendencji rozwojowych współczesnej edukacji akademickiej* pod red. Zb. Kruszewskiego i J. Półturzyckiego. Płock 2006, s. 19

³ <http://www.seminarium.plock.opoka.org.pl/index1.htm>

⁴ Informacja ustna od mgr Mariusza Portalskiego

⁵ http://pl.wikipedia.org/wiki/Szko%C5%82a_Wy%C5%BCsza_im._Paw%C5%82a_W%C5%82odkowica

⁶ Informacja ustna od Żanety Kamińskiej ze Szkoły Wyższej im. Pawła Włodkowica w Płocku

⁷ Informacja ustna z Działu Nauczania Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Płocku

⁸ Informacja ustna z Sekretariatu Punktu Konsultacyjnego Uniwersytetu Warszawskiego

⁹ Informacja uzyskana przy pomocy rzeczownika prasowego Uniwersytetu Kardynała Wyszyńskiego pani Agnieszki Burda

¹⁰ <http://www.seminarium.plock.opoka.org.pl/index1.htm>

¹¹ <http://www.seminarium.plock.opoka.org.pl/index1.htm>

¹² <http://www.icons.pl/cenne/art.php?dz=1&id=2001-06-03>

¹³ <http://pma.prcua.org/archivespl.html>

- ¹⁴ Informacja telefoniczna z Biblioteki Wyższego Seminarium Duchownego
- ¹⁵ <http://www.seminarium.plock.opoka.org.pl/biblioteka.htm>
- ¹⁶ *50 inkunabułów w Bibliotece imienia Zielińskich Towarzystwa Naukowego Płockiego* / opr. Halina Kostanecki. Płock 1985, s. 5
- ¹⁷ *50 inkunabułów w Bibliotece imienia Zielińskich Towarzystwa Naukowego Płockiego* / opr. Halina Kostanecki. Płock 1985, s. 6
- ¹⁸ Wróbel M., *Jubileusz 185 lat TNP*, „Notatki Płockie” Kwartalnik TNP. Płock 2005, nr 4, s.3
- ¹⁹ <http://bibl.plock.pl>
- ²⁰ Sprawozdanie z działalności Towarzystwa Naukowego Płockiego za rok 2006, s. 147
- ²¹ Sprawozdanie z działalności Towarzystwa Naukowego Płockiego za rok 2006, s. 149
- ²² Sprawozdanie z działalności Towarzystwa Naukowego Płockiego za rok 2006, s. 158
- ²³ <http://www.tnp.org.pl>
- ²⁴ <http://www.tnp.org.pl/katalog.htm>
- ²⁵ Sprawozdanie z działalności Towarzystwa Naukowego Płockiego za rok 2006, s. 151
- ²⁶ <http://www.tnp.org.pl/biblioteka.htm>
- ²⁷ www.bg.pw.edu.pl
- ²⁸ Sprawozdanie z działalności Biblioteczno-Informacyjnej w 2006 roku Filii BGPW w Płocku
- ²⁹ <http://www.wlodkowic.pl/>
- ³⁰ Dane na koniec 31.12.2006 roku
- ³¹ Informacja od Dyrektora Biblioteki Szkoły Wyższej im. Pawła Włodkowica mgr Izabeli Wypych.
- ³² http://pwsz.mprofile.pnet.ws/index.php?option=com_content&task=view&id=6&Itemid=14
- ³³ http://www.pwsz-plock.4bip.pl/index.php?id_kat=18
- ³⁴ Informacja od dyrektora Biblioteki Państwowej Wyższej Szkoły zawodowej w Płocku – Katarzyny Atemborskiej
- ³⁵ <http://www.biblioteka.sites.pl/>
- ³⁶ <http://www.biblioteka.sites.pl/>
- ³⁷ <http://www.bp.plock.edu.pl/strona/kalendarium.html>
- ³⁸ <http://www.bp.plock.edu.pl/strona/dzial.html>
- ³⁹ Dane statystyczne dotyczące Biblioteki Pedagogicznej podała dyr. Biblioteki mgr Barbara Zielińska
- ⁴⁰ <http://www.bp.plock.edu.pl/strona/godz.html>
- ⁴¹ <http://www.bibl.plock.pl/index.php?ile=0>
- ⁴² <http://www.bibl.plock.pl/index.php?ile=33>
- ⁴³ <http://www.bibl.plock.pl/index.php?ile=1>

NASI AUTORZY

- MARIAN CHUDZYŃSKI – dr nauk hum., Wiceprezes TNP.
- JAROSŁAW DOMAGAŁA – dr, pedagog szkół muzycznych, dyrektor Szkoły Muzycznej w Gostyninie, członek TNP.
- KS. MICHAŁ M. GRZYBOWSKI – ks. prof. dr hab., historyk, wykładowca Uniwersytetu im. Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy, Wyższego Seminarium Duchownego w Płocku. Wiceprezes TNP.
- BARBARA KONARSKA-PABINIAK – dr nauk hum., redaktor naczelna „Głosu Gostynińskiego”, członek TNP
- AGNIESZKA KOWALCZYK – mgr, dyrektor Filii Biblioteki Głównej w Szkole Nauk Technicznych i Społecznych Politechniki Warszawskiej w Płocku, członek TNP.
- ZBIGNIEW KRUSZEWSKI – prof. ndzw. dr hab. inż., Prezes TNP.
- MARIA SĘCZKOWSKA – mgr fil. polskiej, sekretarz Oddziału TNP w Łęczycy.
- MICHAŁ SOKOLNICKI – mgr historii z Płocka.
- BOLESŁAW SOLARSKI – mgr inż. em., naczelny inżynier Łęczyckich Zakładów Górniczych, przewodniczący Oddziału TNP w Łęczycy.
- MICHAŁ TRUBAS – dr nauk hum., płk dypl. WP w stanie spoczynku, w latach 1996-2000 szef Wojewódzkiego Sztabu Wojskowego w Płocku, członek TNP
- ELŻBIETA DOBRONŃ, MAŁGORZATA DOLIŃSKA, WIESŁAWA MAZURSKA – Książnica Płocka im. Wł. Broniewskiego, ul. Kościuszki 6, 09-400 Płock, tel. (024) 268 00 21, -32; e-mail: dib@bibl.plock.pl